

BRASSÓI UJLAP

Megjelenik este 6 órakor.
Egyes szám ára 2 fillér.
Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Társadalmi napilap.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Kapu-utca 72.
Telefon 356.

Előfizetési árak:
A kiadóhivatalból elhozva 1 óra 40 fill.
1 óra házhoz hordva 60 fill.
Pesti Ujlapal 1 óra 1 K.

Szociológiai karcok.

Írta: Zéro.

Az a kérdés, vajjon a kereszténység ellentétben áll-e igazán a társadalom szociális törekvéseivel, mint ezt a szabadgondolkodók hangoztatják, avagy talán megfordítva, a szocializmusnak van-e olyan természete, mely a keresztény vallást már eleve is kizárja a maga törekvései köréből?

Az első feltevésre a feletet csak egy lehet: Krisztus volt a szocializmusnak első és legnagyobb apostola, mert ő hirdette először az emberek teljes egyenlőségét. Ő volt az, ki nem tett különbséget a szegény és gazdag, a földhözragadt szegény és az előkelő között.

A Krisztus tanításain felépült keresztény egyház tehát nem lehet a szocializmusnak ellensége, vagyis nem lehet ellentétben oly törekvésekkel, mik egyenlő munkakötelezettség mellett, egyenlő jogokat követelnek a társadalom minden tagja számára.

Az első fetevés helytelenség azonban magában foglalja a második állítás hazugságát is. Miként képzelhető el olyan szocializmus, mely a keresztény tanítás főelveit magától eldobná, holott az igazi szocializmusnak maga éppen a Krisztus tanításaiba rejlik?

Csak megátalkodott szabadgondolkodó fejek tudnak erre is kibúvót találni, mondván: Nem a kereszténység alapelvei szúrják valójában a mi szemünket, de az ezen elveken felépült keresztény egyháznak terrorizmus és ama kettős törekvése, mellyel egyrészt a társadalmat a keresztény hitben fanatizálja, másrészt pedig magának és vezető embereinek olyan ki-

váltásos helyzetet teremt, mely még a tyrannizmust is sokban felül mulja.

És éppen itt látszik ki a lóláb. Tehát a szabadgondolkodókat nem is annyira a vallás, mint a papságnak anyagi függetlensége bántja! — De kérdem, vajjon mit követel ép a mai szociális társadalom a nép tanítói, az iskolák vezetői számára? Nem anyagi függetlenséget-e? És nem éppen a szabadgondolkodó lapok-e azok, melyek telekiabálják a világot a tanítósság rossz anyagi helyzetével? Nos hát, amit a mai társadalom követel az iskoláknak, azt egy régebbi társadalom már megadta a nép tanítói, lelképásztorainak. Adoti nekik oly függetlenséget az anyagiakban, mely képesíti őket arra, hogy hivatásuknak az egyházban becsületesen és lelkiismeretesen meg felelhessenek.

Fiatalkoru büntettes.

Írta: dr. Matheovits Ferenc.

II.

Kérem, kövessenek a pesti gyermekbiróság tárgyaló termébe. Egy tvszéki terembe viszem Önöket, pedig csak jbgí tárgyalást hallgatunk végig. Az elnök helyén a bíró. A „gyermekbíró” — amint ezt a pestiek mondják, — mert gyermekek fölött ítélkezik. Tudásánál talán csak a jószívűsége nagyobb. Balra tőle a jegyző. A szakértő és tolmács helyén egy nő ül: az Orsz. gyermekvédő liga agilis titkárnöje. Mindjárt n eglátjuk milyen detektív. Két varróleány jön be a felhívásra alig 17 évesek. — Együtt laktak. Az egyik vidékről jött, össze találkozott a másikkal a nagy városban, közösen lakást béreltek, együtt jártak varrodába. A vidéki: szorgalmas, otthonülő leány, a pesti — megszőkött a szüleitől, akik valahol a kültelken laknak — inkább szereti az utcát, a fényt. A pesti a vádlott, a vidéki a panaszos. Ellopott egy selyem bluzt

a barátnőjétől és eladta. A rendőrség kinyomozta s a mit sem sejtő vidéki varróleány egy szép napon arra ébredt, hogy legjobb barátnője lopta meg. Persze vége lett a közös lakásnak s a vidéki leányt az Orsz. Gyermekvédő Liga vette pártfogás alá.

Megkezdődik a tárgyalás. Vádlott sirova ismeri be a lopást, s tettének okául meg gondolatlanságára hivatkozik. S akkor föláll a Gyermekv. Liga titkárnöje s minden szavát lecáfolja. „Emlékszel-e kis leányom — kezdi — mikor egyik öste egy szőke bajszu fiatalemberrel itt és itt vacsoráztál egy vendéglőben? Bejött egy virágáros nő, — az én voltam. S megvartalak bennetek s elkisértelek az éjszakába egy másik utcába, láttam: amint egy épületbe besurrantatok . . . Tudom, hogy a mikor a lopott bluzt eladtad, a pénzt könnyelműen magad cícomázására költötted”. Folytassam-e? Az a bűnös leány első percben felzokog, de a másik pillanatban vad düh villan meg szemében, s a hallgatóság és a bíró előtt tehetetlenségében nem talál más szót a súlyos igazságokra: szidni kezdi azt a nőt aki úgy áll a bíró mellett, mint az igazság kalauza . . . Mert jutalmazni is tud ő. Lám a vidéki lány multja és jelenének dicserete igazán megkapó ellentét az alábbi szavak után.

S a bíró mit tesz ilyen esetben, ahol a megfelelő nevelés hiánya ilyen szembevető, ahol javulást környezetében nem remélhet? Javító nevelést rendel, határozatlan időre — de csak a 21. év betöltéséig terjedhet — s egy javító intézetbe küldi, ahol legalább egy évig megfelelő erkölcsi nevelésben részesítik, oktatják, munkára tanítják s ha egy évig kifogástalanul viselkedik, felügyelő hatósága meghallgatása után két évi próbaidőre kísérletileg szabadon bocsátják, természetesen felügyelet mellett s ha szabadsága idejében viselkedése nem megfelelő, újból visszaveszik a javító intézetbe.

Végül még egy kép. Le kell szállanunk egy korcsma füstös, bűzös szobájába, ahol az alkohol már oly sok bünt termelt. A fiatalkor véghatárán 17 éves legények duhajkodnak, az elfogyasztott szesz kezdi éreztetni hatását. Lárma, üvegek töré-

Tellmann Béla

divatterme.

Brassó, Ferenc-József-tér és Lópiac sarokház Serg-féle posztóüzlet 1.emelet.

Készít saját műhelyében elsőrangú munkások által izlésesen előállított honi szövetekből

uri ruhákat.
Angol női felöltők és kosztümek
készítése.

Vidéki megrendeléseket felelősség mellett próba nélkül is kifogástalanul teljesít.

se, általános zűrzavar, a végén az egyik társ egy késszurástól lerogy. Ott áll a társaság a bíróság előtt. Ha 18 éven felüliek lennének súlyos fogház járna ez „esetért”. Így fogházat kapnak, 15 naptól 5 évig terjedhető.

Ilyen — aránylag enyhe — intézkedésekben nyilvánul az állam gondoskodása a fiatalok megmentése és javítása érdekében. Csak a legrikább esetben büntet elzárással, mert sokkal helyesebb a még fogékony lelket a jóra tanítani, a büntől visszatartani, mint elzárni, mert a legtöbb esetben a szép szó s a felügyelet többet használ a leghosszabb elzárásnál. De viszont szigor alakjában is jelentkezik ott, ahol már a szép szó nem is használható: az értelmileg fejlett fiatalok szemében, akinek cselekménye romlottságról, rossz akaratról tesz tanúságot. Míg a felnőtteknél a fogház büntetés 1 naptól 5 évig terjedhet, addig fiataloknál jóval súlyosabb 15 naptól 5, illetve 10 évig terjed. S ez így is a helyes. Szép szó csak ott használható, ahol romlatlan lélek lakik, de a züllött viselkedést irtani kell, ha másképp nem: szigorral. Inkább törjön le az a fiatal hajtás, de vad gyümölcsöt ne teremjen.

Népszövetségi

kurzus.

A katolikus népszövetség, hogy magasabb céljainak minél inkább megfeleljen, három napra terjedő kurzust rendezett tagjai számára. A három napból már csak az utolsó, a mai van hátra s hisszük, hogy ez is siker dolgában méltó párja lesz az előző két napnak, amikor is a népszövetség vezetérei állottak ki a pódiumra. Hallottuk Szélyes Dénes főgimnáziumi tanár, népszövetségi elnöknek a népszövetségről szóló alapos, tartalmas előadását.

Szajunk ize, katolikus lelkünk szerint beszélt Meisel apát plebánunk az iskola ügyéről, Fröhvirth Mátyás ker. szocialista titkár pedig a sajtóról. Ez a két dolog az, melyet ha nem engedünk ki a kezünk közül, illetőleg ha hatalmunkba kerítünk, akkor nem kell a katholicizmust semmitől sem féltünk.

Helyes és praktikus volt Tersztyánszky tanár előadása a szövetkezetéről, mert a szövetkezés által javíthatunk pénzügyi, anyagi helyzetünkön.

A népszövetségi tagoknak érdekük parancsolja hogy támogassák saját társaságuk és hitelszövetkezetüket, amely rövid fennállása óta szépen prosperál.

Mind a két napon elhangzott beszédek nagyon tanulságosak voltak és szép publikumot hoztak össze.

(t. l.)

: : Legsikesebb : : egyenruhák Lengyel Gyula

egyenruha üzletében készítettnek
Brassó, Hosszu-utca 14 sz.,
aki a drezdai szabászati akadémián
— diplomát nyert. —

(103.)

Kisebb rendű

LAKÓHÁZ

a Belvárosban, esetleg közel a Külvárosban kedvező fizetési feltételek mellett
VÉTELRE KERESTETIK.

Írásbeli ajánlatok részletes adatokkal „Eladó ház” cím alatt a szerkesztőséghez
: : — — — kéretnek. — — — : :

Málnási Mária-forrás

természetes alkalikus sós savanyú-víz. Legkiválóbb köptető és étvágyemelő szer. Kapható mindenütt! Kiszállítás BRASSÓ.

Foltos és homályos

Tükrök

egész ujjakká alakítatnak át

Berkó Ilésnél

Weisz Mihály-u. 19. Ugyanott egy rövid zongora jó állapotban olcsón eladó.

KELLEMEN FERENCZ

: : : :
gyógyszertára
a „Fehértemplomhoz”

Brassó, Kolostor-u. 8.

Ajánlja kitűnő, saját készítményű eredményel bíró:

Vénus crème 1 tégely — 80 fill.
Vénus szappan 1 darab — 60 fill.
Vénus Poudre 1 doboz 1.20 fill.
Petrolíne hajszesz 1 üveg 2.— kor.
Nagy választék különlegességekben ásványvizekben és parfümökben.

Milyen is az a laikus iskola?

Nem tartjuk feleslegesnek megismertetni a laikus, vagyis vallástalan iskolát, amely Franciaországban már évtizedek óta rontja az ifjúságot.

A francia lapok közlései alapján állítottunk össze néhány jelenetet, melyekből kitűnik, hogy miként foly az élet és tanítás a francia vallástalan iskolákban. Becsületes keresztény embernek felel a vére, ha ezeket az eseteket végig olvassa.

Givet kanton (Ardennes) egyik iskolájában a tanító arról tart magyarázatot, mit csinál egy „szabad ember” pénteki napon. Egyik fiút elküldi a henteshez, hozzon négy sous-ért disznósajtot s miután elmagyarázta a disznósajt készítési módját, az osztály szeme előtt elfogyasztja a sajtot. Itt csak az a kérdés, hogy hogyan kerül ez a szemléltető magyarázat a tananyagba.

Egy gyermek az óra végén keresztet vet magára. A tanító durván rákiált: itt nem szokás ilyen hokusz-pokuszokat csinálni!

Egy másik iskolában a tanító megparancsolja, hogy a gyermekek forgassák ki zsebüket. Kezénél olvasót talál. Az osztály előtt rögtön a tűzbe dobta.

Egyik iskolában a tanítónő hangosan imádkoztatott egy kis leánykát.

A kis leány keresztet vet s elkezd mondani a „Miatyánkot”:

— Miatyánk, ki vagy a mennyekben . . .

Tanítónő: Megállj te kis ostoba, hogy mondhatod, hogy a te atyád a mennyekben van, mikor épen az előbb találkoztam vele a piacon?

A kisleány könnyes szemekkel folytatja:

— Mindennapi kenyérünket add meg nekünk ma . . .

Tanítónő: Jaj de számár vagy, miért kérsz te kenyeret az Istentől, mikor a te apád pék?

A Kis leány zokogva ment helyére már megrontott társnőinek hahotája között

Párisnak egyik kerületében a tanítónő 11—12 év körüli növendékeinek a következő tétel kidolgozást adta fel: „A karácsonyban nem kell hinniük. Miért? Mert minden jó polgárnak harcolnia kell az előítéletek ellen.” Így szól a tétel. Az igazság kedvéért azonban meg kell említenünk, hogy még a „Petit Journal” is elítélő sorokban tárgyalt a katholicizmusnak ezt durva megsértését. A lap cikkét neves írója, Jean

Granit, syenit, márványipar
és köcsiszoló-gyár

Elvállal mindennemű építőmunkát, sirköveket, mauzoleumokat mindennemű stílusban. — Szállít mindennemű butormárvány munkát. — Modern gépberendezés folytán olcsó árak.

Fióktelep Székelyudvarhely.

Saját mészkő, trachit és márványbánya.

Nagy József Brassó, Kut-utca 50. sz. alatt.

Gazdagon felszerelt sirkőraktárból, hol az

eladás nagyban és kicsinyben

történik, szállítok a t. szaktársaknak egyes darabokat is gyár áron.

Lecoq, a következő óhajtással zárta be: Madame l'Institutrice (tiszelt tanhölgy,) kegyedet kellene még iskolába jártni . . .

Hogy minő rombolást visz véghez az ilyen nevelés a gyermekek lelkében, arra nézve álljon itt bizonyítékul a következő eset:

Egyik tanító észrevette óra alatt, hogy egy fiú a pad alatt babrál valamivel. — Mit csinálsz ott a pad alatt? — szól rá a tanító a fiúra, a ki erre nyugodtan felmutatta a két kezét. Az egyikben egy feszület volt, a másikban egy zsebkés, a mivel összevissza szurkálta a feszületet. „A Galileit végeztem ki” — hangzott a gyermek felelete.

Hogy ilyen nevelés mellett folyton nő Franciaországban főleg a fiatalok bűnösöknek a száma, azon ezek után nincs csodálkozni való. A törvényszéki tárgyalások alapján összeállított legújabb statisztika tanúsága szerint a vallástalan állami iskolák működésének megkezdése óta (1882) Franciaországban e 19 évén aluli bűnösök száma 16.000-ról 41.000-re emelkedett. És ami még szomorúbb, a Párisban 1909-ben letartóztatott 26.000 gonosztevő közül 16.000 még nem volt 19 éves. Ugyanabban az évben a szemérem elleni vétségek száma a fiatalok között 52 százalékkal emelkedett.

A gyermekek első szentáldozásának napja világszerte nagy ünnep az egész családra, de áhitattal készülnek erre a napra a buzgó francia családokban. A gyermekek az áldozás előtt külön lelkigyakorlatot is tartanak s így várják a nagy napot. Mikor isére egyik iskolájában a gyermekek először jelentek meg ily lelkigyakorlatok után, az igazgató büntetésképen tiszter ezt íratta le velük: Saját hibámból hiányoztam az iskolából. A felháborodott szülők egy része kivette gyermekét az iskolából.

Grenoble-tól pár km.nyire fekszik, egy falu, amelynek tanítója közbecsülésnek örvendett az egész lakossága előtt, kivéve a falu képviselőjét. Ennek nem tetszett a tanító működése, elakarta helyeztetni a faluból. Minthogy pedig semminemű hanyagságot ráfogni nem lehetett, egyedüli vádjá abban állott, hogy a tanítónak oly fonográfja van, a melyik csak klerikális darabokat játszik. És ez elég volt a kormánynak, hogy a község és a családapák egyhangú kérése ellenére is elhelyezze a tanítót.

A chambéry-i egyházmegyében fekvő Ballegombes-en — Bauges faluban a páholyokban egyik kiküldöttje felszólítja az odavaló levélhordót, hogy küldje gyermekét vallástalan iskolába, különben állását veszti. A szegény apának, — kinek szolgálata el-

len soha kifogás nem volt, — egy pillanat alatt kellett dönteni: megtartja e állást, vagy kitéti magát az utcára. Egy pillanatig sem habozott: Uram, ha ez a föltétel tartsa meg az állást, én is megtartom magamnak gyermekeim lelkét.

Halló barátom! Hová mész?

Én megyek **BLAZEK szerelőhöz**, Fekete-u. 37 sz. alá, aki a legjobb és legolcsóbb szereléseket végzi.

„ADLER” AUTOMOBIOK
olaj, auto-pneumatik a legjobbak.
Kerékpár és autókölcsönzés. : :
Kerékpár-, varrógép- és auto-javítások
MOOSER MIHÁLY-nál
Brassó, Kapu-utca 39.

A LEGSZEBB NŐI HAIFRIZURÁK
és egyéb hajmunkák legolcsóbban állíttatnak elő az első brassói nőifodrász teremben
SOOS L.
színházi-fodrász, Hirscher-u 5.

Fogtechnikai műterem
GUST RICHÁRD
Brassó, Gyömolcs-sor 19. — Távbesz. élv. 314. sz.
Rendelkezik:
9—12 és 1—2.10
—Kitüntetve—
Berinben 1907.

Kovács Sándor

fényképész
Brassó, Katonakórház-utca 2 sz.

MELZER és CRISTESCU
szabó divatterem

Raktáron a legfinomabb szövetek.

Brassó, Uj-utca 2. II. em.

Merth János

első brassói teke-asztalos
raktár kész teke-asztalokban.
Brassó, Vasut-utca 8.

FAZEKAS ANDRÁS
FÉRFISZABÓ

BRASSÓ, FEKETE-UTCA 12.

Heti krónika.

Azt hiszem megbocsát a nyájas olvasó, ha ma e rovatot olyan kérdésnek megbeszélésére használom fel, amely nem tartozik szorosán az elmúlt hét eseményeihez, de amely mindig aktuális. Az indító erőt e sorok megírására az elmúlt hét „Ujlap”-jaiból meritem, tehát megvan a logikai kapocs. Értem azt a talpraesett cikket, amely a mozikérdést világítja meg, elismerve annak nevelői és oktatói hatását is, de alaposan kiábrándítván a mozirajongókat a feltétlen meghódolásból. A kérdés, amelyről e sorokban lesz szó, a mozinak régebbi testvére: a színművészet és színi irodalom. Előre bocsátom, hogy e kérdésben ép úgy nem vagyunk elfogultak, mint nem vagyunk a mozgó színház kérdésben sem. Az a meggyökerezett véleményünk, hogy mindkettő amíg az etikai élet szolgálatában áll, jogosult és hasznos. Hasznos főleg formája szerencsés voltánál fogva. Az egyik, mert az eseményeket és dolgokat megrögzíti, a másik, mert az életet tárja elének a színpadon. Azt is kijelentjük, hogy mi a „modern” jelzőtől nem félünk, mindaddig, amíg irodalom és művészet fedi e fogalmakat. Magunk is modernek vagyunk mindaddig, a míg e szó kulturális haladást jelent, de mihelyt látjuk, hogy e fogalomnak oltalma alatt a legarcipitőbb léhaságokat üzik, felemeljük tiltakozó szavunkat, hogy ilyen értelemben modernnek nem akarunk lenni. E hangzatos fogalom mögé bujlik újabb időben az irodalom, főleg színmű irodalom és a színművészet, s innen intézi ravasz oldaltámadásait.

El kell ismernünk, s ez a legnagyobb veszedelem, hogy ezek az oldaltámadások igen tetszetős alakban jelentkeznek. Mintha a Bakony és a Vértes szegénylegényei fehér glaszé keztyűvel dolgoznának. Bizonyítékokat nem kell felsorolnom. Aki olvasta vagy látta: A „testőr”-t, Az „ördög”-öt, A „tanítónőt”, A „sárga liliomot” az eredetiek, A „tavasz ébredését”, A „forradalmi nászt”, A „királyt” a fordítottak közül, s kihámozta a raffinált dialogusok közül a célzatosságot, éppen elég bizonyítékkal rendelkezik. Van olyan színmű is már, hogy nincs egyetlen becsületes jellemű legyén benne, vagy ha van is ilyen, azt az író gerinctelen, akaratnélküli, pipógya alaknak rajzolja. A becsületes férj lábára óriási papucsokat huz, s a hűséges feleségből és anyából groteszk torzképet rajzol.

A jobb izlésű színészek igyekeznek tompítani a túlságosan kiélesített helyeket, de mennyivel több azon színészek száma, akik mint mondani szokás, a kakasülőnek játszanak, s a még aránylag szelidebb helyeket is eltorzítják, eldurvítják. Mint ritkaságot kell a színészet történetében felje-

Kereskedelmi ügynökség **FRIEDELTT GOTTFRIED** Brassó, Vasut-u. 25.
Közvetíték házakat, birtokokat, veszek és eladok üzleti berendezéseket mindenféle szakmából. Tömeges cikkek vásárlása.
— — — Többgazdasági gépgyár képviselője. — — —
KÜLFÖLDI TUDAKOZÁSOK GYORSAN INTÉZTETNEK EL.
Értekezni lehet 12 és 2 óra között.

gyeznünk azt a tényt, hogy a közelmúltban egy fővárosi színház művészszerkezete egyhangulag lemondott egy darabot, mert azt magára nézve megalázónak s még a Lipótváros, e tekintetben edzett közönsége számára is tulságosan erkölcsstelennek tartotta. Az elmondottakra az alap gondolatot a főváros szolgáltatta, de mert a vidéknek valamennyi vidéki városa a főváros után indul, vonatkozik az a vidékre is. Ma már vidéken sem nézik meg a Bánk—bánt, de özönével intéznak ostromot a pénztár ellen, amikor p. o. „Az ártatlan Zsuzsi“ szereposztása pompázik a tarka színlapokon.

Ilyen körülmények között főleg egy az, amit a szülőknek ajánlani tudunk. Óvatosság. Az iskolák is az óvatosság álláspontján vannak. Az iskola csak esetről-esetre és olyan darabokra enged el ez ifjúságot, amelynek erkölcsi tisztasága vitán kívül áll. Tegyenek így, majd mikor az iskolai fegyellem vas keze nem lesz a tanulóifjúságon a szülők és gyámok is. Ezeket főleg abból az ötletből mondjuk, hogy ime a tavasz virágai már pompáznak, rövidesen itt lesz a nyár s azzal együtt a nyári színházi szezon. Hárítsuk idejekorán az erkölcsi veszedelmeket. Ezek a veszedelmek nem jönnek oly hirtelen oly végzetes elemi erővel, mint az elmúlt hétnek tettető hajókatasztrófiája, de lassu és biztos támadással feltétlen bizonyossággal előidézik a nagy erkölcsi hajótörést.

Közgazdaság.

A Triesti Általános Biztosító Társulat

(Assicurazioni Generali) f. évi április hó 4-én tartott 80-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1911. évi mérlegek. Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1911. december 31-én érvényben volt életbiztosítás tőkeösszegek 1.189,790.207 korona és 74 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 51.905,357 korona és 81 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 24,558,447 korona 87 fillérrel 351.843,680 korona 02 fillérre emelkedett. Az életbiztosítottak osztályalapja 6.987,470 korona 49 fillért tesz ki. A tűzbiztosítási ágban, beleértve atűkörtveg biztosítást, a díjbevétel 18.155,625,823 korona biztosítási összeg után 31.117,251 korona 84 fillér volt, miből 10.777,655 korona 29 fillér viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy a tiszta díjbevétel 20.339,596 korona 55 fillérre rugott és ez összegből 14.714.913 korona 09 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények

összege 148.108,144 korona 98 fillér. A betörésbiztosítási ágban a díjbevétel 1.494.546 korona 70 fillérre rugott, miből levonván a viszontbiztosítást, a tiszta díjbevétel 816.101 korona 49 fillért tett ki. A szállítványbiztosítási ágban a díjbevétel kitétt 5.133,335 korona 29 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 2.339,844, korona 58 fillérre rugott. Károkért a társaság 1911-ben 45 723.647 korona 90 fillért és alapítása óta 1.063.798.459 korona 33 fillért fizetett ki. E kártérítési összegből hazánkra 211.795.053 korona 79 fillér esik. A nyereség-tartalékok közül, melyek összesen 23. 957 883 korona 59 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerinti nyereségtartalék, mely 6.804.335 korona 18 fillért tesz ki, az értékpapírok árfolyam-ingadozására alakított tartalék, mely az idei átutalással együtt 14.962.260 korona 76 fillérre rug, továbbá felemlítendő a 160,000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az idei átutalással 2.031,287 korona 65 fillért tesz ki. Részvényenként 700 arany frank osztalék kerül kifizetésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai melyek elsőrangú értékekben vannak elhelyezve, az idei átutalások folytán 392.746.965 korona 47 fillérről 416.840.622 korona 40 fillérre emelkedtek, melyek következőképpen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálogkövetelések 101.703.390 korona 60 fillér. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 36.489,996 korona 03 fillér. 3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 4.961.098 korona 36 fillér. 4. Értékpapírok 249.564.355 korona 85 fillér. 5. Követelések államoknál és tartományoknál 19,182.014 korona 70 fillér. 6. Tárcaváltók 634.457 korona 05 fillér. 7. Készpénz és az intézet követelése a hitelezők követeléseinek levonásával 4.305.309 korona 81 fillér. Összesen 416.840.622 korona 40 fillér. Ezen értékekből 82 millió korona magyar értékekre esik. Ezen alkalommal arra utalunk, hogy az Assicurazioni Generali legújabb leányintézete, a „Minerva“ általános Biztosító részvénytársaság Budapesten a kezesség és ovadék, valamint az eltulajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosítást, nemkülönben a versenylovak, telivérek és más értékesebb tenyészállatok biztosítását vezette be, mint új ágazatokat hazánkban.

Kósa Albert

szabó-üzlet
raktáron a legfinomabb szövetek.
Brassó, Weisz-Mihály-utca 6 szám.

ÉRTESÍTÉS!

Világhírű „Le Grand Chic“ módszer szerint a legkiválóbbat nyújthatom.
Miért továbbra is becses pártfogást kérek és maradtam teljes tisztelettel

GERGELY SÁNDOR női-divatterme, Lensor 28.

Hubert Hedwig

virágterme

Brassó, Kolostor-u. 23. Telefon sz: 500.

Kelemen András

saját gyártmánya
cipész

Brassó, Weisz-Mihály-utca 27.

A „Római Császár“ vendéglő

borkimérésben (Árvaház-u. 3. sz.) kitéző

Eredeti **B O R O K**
erdélyi

kaphatók. — Elismert jó konyha!

Beer Gustáv

női-szabó

Brassó, Kórház-utca 33.

BARTHOS KÁLMÁN

ÉPÜLET ÉS BUTORASZTALOS

BRASSÓ, HOSSZU-U. 75.

Istentisztelet sorrendje.

Plebánia templomban (hétköznapokon) 6, 7, fél 8 ó. szt. misék. Este 7 ó. esti ima.

Vasár. és ünnepnapokon. 6, 7, 8, 9, fél 12 ó. csendes szent misék. 10 ó. szent beszéd, énekes szt. mise Délután 5 ó. tanítás, litánia áldással.

Barátok templomában (hétköznapokon) szent mise 6 és 7 órakor.

Vasár. és ünnepnapokon fél 9 ó. szt. mise 10 ó. szent beszéd, énekes szt. mise. Délután 3 ó. litánia áldással.

Növérk kápolnájában (hétköznapokon) reggel 7 ó. szent mise.

Vasár. és ünnepnapokon d. e. 9 ó. szent mise szent beszéd. Délután 4 ó. litánia áldással, szent beszéd cselédonthon tagjainak.

Nagyrabecsült vevőimhez tisztelettel értesítem, hogy tanulmányutamról visszatértem. 6 heti távollétemet elméleti és gyakorlati szakismereteim gyarapítására használtam fel.

HIREK.

1912.
április
21.
Vasárnap.

Róm. kath. Misericord
Protestáns Anzelm
Gör. k. Heród.
Nap két 5 ó. 1., ny. 6 ó. 56.

Halálozás. Ágoston Ignác hévizi plebános és lapszerkesztő pénteken reggel szívszéllhűdés következtében meghalt. Nevezett plebános évekket megelőzően Türkösön plebánoskodott.

— Márton István máv forgalmi díjnak f. hó 19-én hosszas szenvedés után tegnap este elhunyt. Temetése vasárnap délután lesz a r. egyház szer- tartása szerint.

Kongregánisták vasárnap nem tartunk gyűlést.

Adomány. N. N. jó lélek a ha- rangalap javára 10 kor. adományozott fia megtéréséért. A jó Isten hallgassa meg a jó lélek kérését.

Közgyűlés. A brassói népszövetségi hitel- és takarékszövetkezet va- sárnap 21-én d. e. 11 ó. a rajzterm- ben közgyűlést tart.

Egyházi énekkarunk jövő héten hétfőn este próbát tart. A próbák ezen- tul mint rendesen kitűzött napokon lesznek.

A szász bankok adománya. A nagyszabeni Allgemeine Sparrkassa és Bodenkreditanstalt a luth. egyház- nak 111.726 koronát adományozott. Erre még visszatérünk, most csak azt jegyezzük meg, hogy hol és mikor olvastunk hasonló adományról, melyet a kath. egyházak kaptak volna? Na- lunk a fillérek is ritkák, hát még az ezer koronák.

Népszövetségi kurzus. Szomba- ton este, tehát ma Kölcze Károly dr. és Bordeaux Árpád tart előadást az el. isk. rajztermében.

Az angol vasutak vesztesége. Most állapították meg hivatalosan, hogy

a szénbányászok sztrájkja folytán mennyi kár érte az angol vasutakat. Némely helyen ugyanis teljesen szűne- tet, más helyen korlátozták a forgalmat, ami 600.000 font kárt vont maga után, mi koronákban kifejezve 14 milliónak felel meg.

Megtelt az Ellis Island. Az ame- rikai kivándorlóknak első állomása az Ellis Island annyira túlszűfolt a kiván- dorlókkal, hogy az amerikai hatóság- gok elrendelték a legtűzetesebb vizs- gálatot s a legcsekélyebb rendellenes- ségért nem engedik partraszállania a kivándorlót. Mért is az európai ország- gok konzulátusai a legnagyobb körül- tekintésre intik az oda kivándorolni akarókat.

Childrenakt. Most lépett életbe a művelt Albionban az új gyermek- törvény, a Childrenakt. Ott ezentul ál- ami felügyelet alatt lesz minden gyer- mek a bölcsőtől a katonaságig. Védi ez a törvény az alkoholtól, dohánytól, az egészségtelen lakástól stb. Enge- délyét veszi az a korcsmáros és trafí- kos, aki 16 éven alóli gyermeket ki- szolgál; nemkülönben az a könyvkeres- kedő, aki pornografikus képet vagy könyvet el mer adni 20 éven alóli egyéneknek. Lám a morált is meglehet rendszabályozni! De az angol parla- ment a burokkal való harc idején is népiskolai revíziót tárgyalta.

Triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali) Budapest, V., Do- rottya-utca 10. és 12. A „Közgazdaság“ ro- vatában közöljük a Triesti általános bizto- sító társulat (Assicurazioni Generali) e lég- nagyobb, leggazdagabb és legrébb biz- tosító intézetünk mérlegének főbb adatait. Teljes mérleggel a társulat mindenkinek, aki e célból hozzá fordul a legnagyobb kész- séggel szolgál. Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg és betörés elleni biztosításokat Közvetlen továbbá: jégbizto- sításokat a Magyar jég- és viszontbiztosító r. t., baleset- és szavatossági biztosításokat az Első o. általános baleset elleni biztosító társaság, valamint kezességi és óvadékbiz-

tosításokat, eltulajdonítás, lopás, hűtlen ke- zelés és sikkasztás elleni biztosításokat és versenylovak, telivérek és egyéb értékesebb tenyészállatok biztosítását a „Minerva“ ál- talános biztosító részvénytársaság számára. A brassói főügynökség Czell Frigyes és fiai.

Apollò Bioskop

Szombat és vasárnap
ápr. 20—21.

„Scott — kapitány“
délsarki utazása

eredeti helyszini felvételei 2 felv.
1200 méter hosszú műfilm.

Műsoron kívüli szám:

„Menekülés az örvénybe“
társadalmi dráma

1500 méter hosszú monopol
műfilm.

Mozgófénykép tudósítások (aktuális)
Duczi bácsi a bolondok házában
(amerikai humoresk.)

Vigyázz! Oroszlánok (humoresk.)

Duplán jobb (amerikai humoresk.)

Diákszerelme dráma 500 méter
hosszu film.

Előkészületben:

„Desdemona“

a Nordisk Film Compagnie
legújabb szenzációja.

„Írlandi tragédiája“

társadalmi dráma 2 felvonásban.

Hétfőn nincs előadás.

Kedd és szerdán
új műsor.

Elite mozgó.

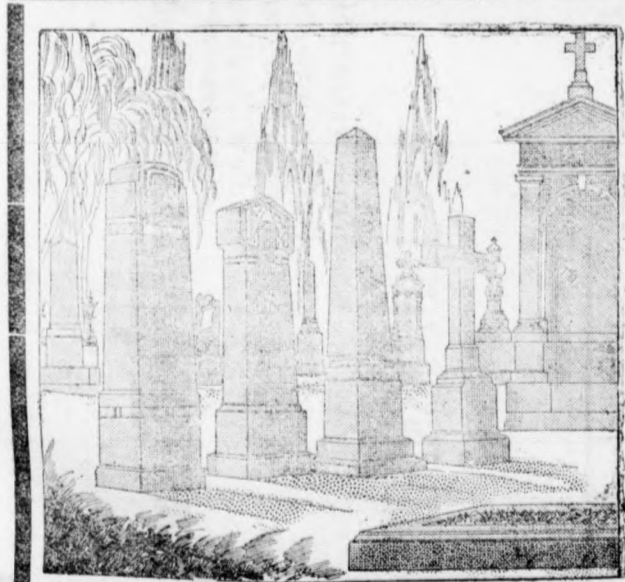
Hétfő és kedd
22 és 23.

Amor és a zálogjegy (humoros)

Anyuka alszik (dráma 400 méter.)

Róbert hőstettei (humoros)

A vasgyártás (tanulságos)

Sirkőraktár és mindennemű kőfaragó vállalat HERZUM FERENC és KÁROLY Vasut-utca 38/B. A M. á. v. állomás közelében.

Állandó nagy raktárt tartunk: kész sirkővekben fehér márványból,
: laborador, fekete svéd gránit, syanit, trachit és homokkőből. :

Elvállalunk és szállítunk: különleges sirkőveket, átalakításokat, át-
helyezést, úgy helyben, mint vidéken is. Megrendelésre készítünk
mindenféle kőfaragó munkát kicsinyben és nagyban, bármely ha-
: : : zai kőből, vagy márványból. : : : :

Saját kőbányával rendelkezünk. Olcsó, valamint pontos kiszolgálás
: : : mellett bárkivel versenyképesek vagyunk. : : :

Betörő a saját házában (humor.)

Müsorton kívül:
„Egy pár cipő“
társad. dráma 3 felv.
1500 méter.
(Hétfőtől kezdve 3 előadás naponta.)

Szerkesztői üzenetek.

Népszövetségi tag. Hogyha te nem lennél. Háromszáz millió. c. versei nem közölhető. — Tutuska. Nem üti meg a mértéket. — Fausz inus. Mért e mély hallgatás. Várjuk az ígért cikkeket. — Egy előfizető. Keressen fel a szerkesztőségben s megkapja a felvilágosítást. Ha nevét közölte volna, úgy írásban is megtettük volna.

Táviratok.

Lukács —

miniszterelnök.

Vien ápr. 20.
Lukácsot Ófelsége a kabinet alakításával megbizta. Lukács holnap reggel Budapestre utazik, hogy a kabinetet összeállítsa. Ezután Lukács az új kabinet névsorával visszautazik Wienbe, hogy azt Ófelségének átadja.

Belgrád ápr. 20.
Tegnap 150 horvát főiskolai diák Belgrádba érkezett, hogy a horvát ország állapotok ellen tüntessen, mikor a király a balkonon megjelent, a diákok azt kiáltották: Éljen a délszláv király.

Budapest ápr. 20.
A munkapártban azt híresztelik, hogy Lukács Tiszával mindenben megegyezett s Tisza támogatására számíthat.

Temesvári akasztás.

Temesvár ápr. 20.
Balázs István rablógyilkost ma reggel kivégezték. A kivégzés után a királyi ügyész felszólította Bali Mihályt a kötél átadására, amit Bali Mihály megtagadott s azt állította, hogy az az ő tulajdonát képezi. Erre az ügyész a rendőrséget szólította fel a kötél elkobozására. Az ügyész megakart akadályozni, hogy a kötél babona tárgyu szolgájon.

Newyork
A „Karpathya“ tegnap este érkezett meg. A moly a „Titanic“ katasztrófájából megmenekülteket partra szállította.

Fe elős szerkesztő: **Dr. Kölcze Károly.**
Főszerkesztő: **Frühvirth Mátyás.**
Szerk stíus: **Buszek Béla.**
Kiadja: **A Brassói Népszövetségi Takarékos és Hitelszövetkezet.**

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a
Pénzügyi-palotában levő
(Fellegvári oldal, a máv. fogyasztási szövetkezet-
tel szemben.)

mészárszekemben
naponta
friss, elsőrendű
marha és disznóhúst

mérek ki.

I. r. marhahús . . . 1 K. 44—52 ig
Sertéshús 1 K. 36.
Báránnyhús 1 K. 52.
Boronyuhús . . . 1 K. 36—1 K. 91-ig.

A nem fogyasztási szövetkezeti tagok is beszereshetik nálam a hússzükségeiket.

A „Népszövetség“-i tagok szives pártfogását is kérve vagyok

kiváló tisztelettel
KÁDÁR MIHÁLY
mészáros.
Pénzügyi-palota.

BRASSOVIA-szörp-

BRASSOVIA megvéd, erősít, táplál lesóványodott erőtlen testet, túlerőltetett idegeket, ellentétlővé teszi, új vért képez, rossz vért és nedveket tisztít, anyagcserét a testben elősegíti, a véredények ruganyosságát biztosítja, azzal a véredények elmeszesedésétől megóv, attól megszabadít.

BRASSOVIA kitűnő befolyású iszákosságnál, kártyajátékszenvedélynél, nemi kicsapongásoknál stb.-nél szerzett idegességnél. A megtámaszt idegrenszert erősíti, helyrehozza a gyötrő álmatlanságot, az ingerlékenységet, a szemkáprázást, nyugtalanságot, magába való beszélést, félrebeszélést (deliriumot) megszünteti.

BRASSOVIA kitűnő étvágycsináló; vérszegénység, sápadtság, savanyu fölbőgés, gyomorhív, aranyeresbaj, nemi gyöngesség (impotencia) gyorsan kiküszöböltetik; gyomor-, bél-, gége-, tüdő-, száj-, ornyákhártya megtámadása a veszedelmes bacilusok, belehatolása által lehetetlenné tétetik kellemes ízű! csecsemő is veszi. Árialmatlan tartalmu.

Kapható Brassóban: H. de BENKNFR-nél Vöröskút-u. 11. és Petocila-u. 22. sz. 1 üveg ára helyben 2 K., falura bérmentesítve 2-40 K., külföldre 3-40 K. Belitöldi megrendelésnél 3 üvegen felül, külföldi 5 üvegen felül bérmentesítve.

Markó István

férfi-divatterme

Brassó

Uj-u. 7.

Készíték elsőrendű uriruhákat a legujabb divat szerint olcsó árakban.

Raktáron tartok hazai és külföldi szöveteket nagy választékban.

Kérem a nagyérdemű közönségnek b. pártfogását.

Tisztelettel

Markó István

Brassó, Uj-u. 7.

Tiszta erdélyi borok.

Iparegyleti vendéglő
és kerthelyiség

Brassó,
Rezső-körut 7.

Kőbányai udvari sör.

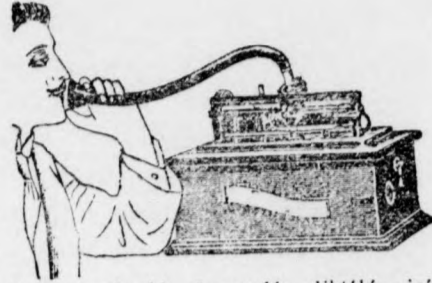
A husvéti ünnepek alkalmával
dupla maláta sör is csapogatik.

Kitűnő konyha.

Hentschel Brassó.

BARTHELMIE GYÖRGY

Brassó, Kapu-utca 41.

Varró-, számaló-, összeadó-, diktáló-, írógépek villany- és fizikai szerek, irodagépek és különleges-
ségek üzlete.

A legnagyobb írógépek és különlegességek raktár

Irongép-iskola.

Telefon 380.

Telefon 380

„KORONA“ szálloda

— **Észvénytársaság Brassó.** —

Első rangu szálloda.

100, a legmodernebb kényelemmel berendezet szoba és szalon. 250 vendég befogadására alkalmas. Villanyvilágítás. Lakosztályok fürdőszobával. Saját gőzmosóda. Központi szellőztető. Író és olvasó-szoba. Nagy fogadó-terem. Fürdők Zeneterem. Turista-megszálló. Sötétkammera fényképezés részére. Kiállító szoba. Kerti-erkély Társaskocsi minden vonathoz. Automobilgarage A legnagyobb zléssel és kényelemmel berendezett kávéház. 100-féle bel- és külföldilap és képes folyóirat. Nagy biliárd-szoba. Bilszobozsoba. Páholy. Elegáns éttermek és szeparék. Finom porok és likörök, valamint alkoholmentes italok. Elsőrendű bécsi és francia konyha, melynek látványosságzámba menő berendezése megtekintésre szivesen rendelkezésre áll. Erdélyi- és nemzetközi-étkek Pilseni-, bajor és angol sörök.

Mäder János
igazgató

UJJDONSÁGOK!

férfi - nyakkendők,
keztük-, divat mel-
lényekben és más
uri-divat cikkekben.

„OLD ENGLAND“
MARTONLÁSZLÓ cégnél
Brassó, Kolostor-utca 9.